

ΜΜΕ και ΚΟΙΝΩΝΙΑ

(Σχεδιάγραμμα)

Εισαγωγή

Ως Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ή Επικοινωνίας (ΜΜΕ) εννοούνται όλα τα διαθέσιμα μέσα με τα οποία μπορεί να ενημερωθεί για προηγούμενα και τρέχοντα συμβάντα ένα μεγάλο πλήθος ανθρώπων. Τα ΜΜΕ χωρίζονται:

- Ανάλογα με το πότε λαμβάνει την πληροφορία ο χρήστης σε:
 - ✓ Ασύγχρονα μέσα (εφημερίδες, περιοδικά, διαδίκτυο): η πληροφορία τους μεταδίδεται σε διαφορετικές χρονικές στιγμές για κάθε διακριτό χρήστη.
 - ✓ Σύγχρονα μέσα (ραδιόφωνο, τηλεόραση): όλοι οι χρήστες λαμβάνουν την πληροφορία συγχρόνως.
- Ανάλογα με το μέσο που μεσολαβεί στη μεταφορά της πληροφορίας σε:
 - ✓ Έντυπα (εφημερίδες, περιοδικά): το μέσο είναι το χαρτί.
 - ✓ Ηλεκτρονικά (ραδιόφωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο): το μέσο είναι ο ήχος και η εικόνα.

Ιστορική αναδρομή

- Η εφημερίδα είναι το πιο παλιό είδος ΜΜΕ. Οπωσδήποτε σπουδαίο σταθμό στη διάδοση της είδησης έπαιξε η ανακάλυψη της γραφής που αποτέλεσε και προϋπόθεση για τη δημιουργία της εφημερίδας. Εφημερίδες δεν ήταν άγνωστες στην αρχαία Ελλάδα, δεν είχαν όμως σχέση με το έντυπο που εμείς σήμερα ονομάζουμε εφημερίδα. Επρόκειτο συνήθως για στρατιωτικά υπομνήματα. Περίφημες, π.χ., ήταν οι «Βασιλικοί Εφημερίδες» του Μεγ. Αλεξάνδρου όπου καταγράφονταν σε καθημερινή βάση οι δραστηριότητες του μεγάλου στρατηλάτη. Κάπως πιο κοντινό στην σημερινή εφημερίδα ήταν ένα είδος ημερολογίου το οποίο χρησιμοποιούσαν οι Ρωμαίοι. Σε αυτό καταχωρούνταν τα σημαντικότερα γεγονότα της ημέρας μαζί με την ημερομηνία τους και αναγράφονταν πάνω σε πινακίδες βαμμένες λευκές, τις οποίες αναρτούσαν σε δημόσιους χώρους για να είναι προσιτές στον κόσμο. Πρόκειται για τα «Μεγάλα Χρονικά» τα οποία με τον καιρό συγκεντρώθηκαν σε δεκάδες τόμους. Πολύ πιο κοντά στις σημερινές εφημερίδες ήταν τα Acta Senatus, τα πεπραγμένα δηλαδή της Ρωμαϊκής Συγκλήτου, και τα Acta

populi , καθημερινές πράξεις του ρωμαϊκού λαού, ένα είδος εφημερίδας όπου δημοσιεύονταν τα σημαντικότερα γεγονότα της ημέρας.

Η πρώτη εφημερίδα στη σημερινή της μορφή κυκλοφόρησε το 1605 στην Αμβέρσα, στο Βέλγιο.

- Η ραδιοφωνία άρχισε να αναπτύσσεται τη δεκαετία του 1910 στις ΗΠΑ.
- Η τηλεόραση με την κανονική μορφή της άρχισε να μεταδίδει δημόσια στην Γερμανία για πρώτη φορά το 1929.
- Ο Παγκόσμιος Ιστός (World Wide Web) δημιουργήθηκε το 1989 από τον Τιμ Μπέρνερς Λι.

Θετική Επίδραση των ΜΜΕ

- ενημέρωση
- ψυχαγωγία
- μόρφωση
 - ✓ μετάδοση γνώσεων σχετικών με τομείς όπως επιστήμη, τέχνη κ.α.
 - ✓ καλλιέργεια κριτικής ικανότητας
 - ✓ διαπαιδαγώγηση καθώς μεταφέρουν αξίες, πρότυπα, πολιτισμό
- επικοινωνία
 - ✓ εκμηδενίζουν αποστάσεις
 - ✓ διακινούν ιδέες και απόψεις
 - ✓ συμβάλλουν στην αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των λαών
 - ✓ καλλιεργούν κοινωνική και πολιτική συνείδηση

Αρνητική επίδραση των ΜΜΕ

- παραπληροφόρηση: η μεταφορά ψευδών ή τροποποιημένων πληροφοριών. Κατά την παραπληροφόρηση γίνεται προβολή επιλεγμένων πτυχών ενός γεγονότος και παραποίηση της αλήθειας. Οι αναγνώστες/ακροατές/ θεατές προκειμένου να προφυλαχθούν από τις αμφιβόλου κύρους ειδήσεις, οφείλουν να μην είναι παθητικοί δέκτες της ενημέρωσης, να υποβάλλουν όσα ακούν και βλέπουν σε κριτικό έλεγχο και να διασταυρώνουν τις πληροφορίες που δέχονται.
- προπαγάνδα: η παρουσίαση ενός μηνύματος με τρόπο ώστε να εξυπηρετήσει συγκεκριμένους σκοπούς. Σκοπός της προπαγάνδας είναι να αλλάξει δραστικά τις απόψεις των άλλων με έμμεσες και συχνά δόλιες μεθόδους.

- προώθηση ενός μαζικού τρόπου ζωής, σκέψης, προσέγγισης των πραγμάτων
- κακή παιδαγωγία, καθώς υποκαθίσταται το παιχνίδι, η άθληση ...
- ενίσχυση καταναλωτισμού και δημιουργία περιττών αναγκών μέσω του καταγιτισμού διαφημίσεων
- προβολή αρνητικών θεμάτων όπως βία κ.α.
- προβολή ανάξιων προτύπων και συμπεριφορών
- μη δημιουργική εκμετάλλευση ελεύθερου χρόνου
- διακοπή της ανθρώπινης επικοινωνίας και των κοινωνικών επαφών, πράγμα που οδηγεί στην αποξένωση

Πηγές

Ιστοσελίδες:

- http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9C%CE%AD%CF%83%CE%B1_%CE%B5%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%AD%CF%81%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82
- <http://www.vlioras.gr/Philologia/Composition/MME.htm>

Βιβλία:

- Εγκυκλοπαίδεια National Geographic, εκδόσεις «ΤΕΣΣΕΡΑ ΠΙ», τόμος 8^{ος}